

Анотація «Мій педагогічний досвід»

Я, Євтушенко Тетяна Вікторівна, 1960 р.н. працюю на посаді керівника гуртка «Краєзнавчі-екскурсоводи» в Центрі національно-патріотичного виховання Броварської міської ради Броварського району Київської області (далі – ЦНПВ) з 2019 року. Маю вищу освіту, закінчила Київський державний педагогічний інститут ім. А. М. Горького за спеціальністю «історія, суспільствознавство, методика виховної роботи» у 1983 році.

Тема досвіду, над якою я працюю, «Туристичне краєзнавство, як важливий чинник формування національно-патріотичних почуттів вихованців».

Життєве кредо:

«Вік живи – вік учись!

Бо лише розумним і мудрим підкоряється життя!»

Педагогічне кредо:

«До кожної дитини ключ знайти,

У праці результат хороший мати,

Упевнено і творчо до мети іти,

З любов'ю серце дітям віддавати.»

Актуальність досвіду.

Вивчення історії рідного краю є важливою умовою виховання громадянської свідомості та патріотизму сучасної учнівської молоді. Саме позашкільна освіта стала найвагомішою сферою впливу на формування особистості дитини. Серед основних форм позашкільної освіти, що впливають на формування та становлення особистості справжнього громадянина, патріота своєї країни, слід виділити краєзнавство та екскурсійну діяльність.

Воєнний стан в Україні став новим випробуванням для всіх учасників освітнього процесу. В умовах війни заклад позашкільної освіти є осередком, який дає змогу дітям отримувати психологічну підтримку, покращувати емоційний стан, здійснювати спілкування, переключати увагу від сумних новин, підтримувати впевненість та відчуття приналежності до спільноти. Тому надзвичайно важливо гнучко підходити до організації гурткової роботи з дітьми.

Працюю за адаптованою навчальною програмою з позашкільної освіти «Юні туристи-краєзнавці». Початковий рівень, 1 рік навчання. «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (лист Міністерства освіти і науки України № 1/11-7081 від 14.07.2017), автор: Омельченко Д. Г. Затверджено протоколом засідання педагогічної ради ЦНПВ від 02.09.2021, № 3; погоджено протоколом засідання науково-методичної ради Управління освіти і науки Броварської міської ради Броварського району Київської області від 22.09.2021, № 1; затверджено протоколом засідання педагогічної ради ЦНПВ від 28.08.2023, № 6

<https://evtushenko.moregsm.com/wp-content/uploads/2024/01/navchalna-programa-Juni-turysty-kraeznavci-adaptovana.pdf> – (навчальна програма).

Актуальність моєї роботи за даною навчальною програмою полягає в необхідності в умовах сьогодення поглиблення знань вихованців гуртків туристсько-краєзнавчого напрямку в галузі історії України, її культури, народознавства, вдосконалення їх мовної культури, виховання в учнівській молоді шанобливого ставлення до українських традицій, звичаїв та обрядів, опанування вихованцями основ організації та проведення краєзнавчих подорожей та екскурсій.

Основною метою моєї роботи є сприяння всебічному, патріотичному вихованню та самовихованню української молоді на засадах християнської моралі; виховання свідомих, відповідальних і повновартісних громадян місцевої, національної та світової спільноти, провідників суспільства; вшанування пам'яті українців, що присвятили своє життя боротьбі за свободу та незалежність України, формування базових знань з історичного краєзнавства, туризму, екскурсійної діяльності, спонукання дітей старшого шкільного віку до творчої активності.

Основні завдання роботи полягають у формуванні таких компетентностей:

1. Пізнавальна компетентність: уміння спостерігати за навколишнім середовищем, знайомитися з пам'ятками історії і культури, формувати особистісне сприйняття дослідженого матеріалу.

2. Практична компетентність: уміння орієнтуватися на місцевості за допомогою карти та компасу, проходити маршрути за легендою, встановлювати намет, розпалювати вогнище в різних погодних умовах, готувати страви в похідних умовах на вогнищі, долати елементарні емітовані та природні перешкоди, дотримуватися основних правил техніки безпеки в туристських подорожах та під час змагань.

3. Творча компетентність: набуття досвіду по складанню опису маршруту 1-2 денного походу, участь в екскурсіях, експедиціях, акціях, пошуковій та дослідницькій роботі.

4. Соціальна компетентність: здатність до співробітництва, соціальна активність, культура спілкування, свідоме ставлення до власної безпеки та безпеки оточуючих, збереження та примноження культури, звичаїв, традицій українського народу, повага до людей праці, формування позитивних якостей емоційно-вольової сфери (самостійність, колективізм, працелюбність, ініціативність, відповідальність та інше), доброзичливість, вміння працювати в колективі.

Щоб зацікавити вихованців, у своїй роботі використовую різноманітні педагогічні технології та інноваційні методи навчання, які спонукають дітей до активної діяльності, розвивають мислення, викликають позитивне ставлення до навчання, підштовхують до самостійного вирішення проблем у надзвичайних ситуаціях.

На заняттях гуртка даю можливість вихованцям самостійно обирати напрями діяльності та навчатися.

Серед нетрадиційних форм проведення занять гуртка особливої уваги надаю інтегрованим заняттям та організаційно-масовим заходам. Одним із сучасних засобів підвищення мотивації та індивідуалізації навчання є застосування

комп'ютерних технологій, інтерактивних засобів, що дають можливість проведення занять в онлайн-режимі, занять-екскурсій, занять-презентацій <https://drive.google.com/file/d/1vJmZAFKyOev5ultGVFSOHMkhODxC9bFy/view?usp=drivesdk> – (фотоколаж).

Як сказав Б. Жебровський, «Хочеш пізнати світ – грай з дітьми», тому на своїх заняттях широко використовую гру як інноваційний інтерактивний метод навчального процесу, бо гра – це унікальний механізм акумуляції та передачі людиною набутого досвіду. Впроваджую навчальну гру тренувального характеру: гру-вправу, вікторину, головоломку, гру-змагання, гру-імітацію. На заняттях гуртка використовую можливості суспільних ресурсів, активно користуюся кейс-методом

<https://drive.google.com/file/d/1vJmZAFKyOev5ultGVFSOHMkhODxC9bFy/view?usp=drivesdk> – (фотоколаж).

Вихованці із задоволенням беруть участь у вікторинах, брейн-рингах, змаганнях, брейн-стормінгах, брифінгах, диспутах; розв'язують ребуси, кросворди, головоломки.

Системність роботи на заняттях є невід'ємною умовою для досягнення мети та високих результатів. Тому конструктивно поєдную і вдосконалюю власні та вже відомі педагогічні підходи і методики. Зокрема, в процесі реалізації програми використовую різні методи навчання: пояснювально-ілюстративний, робота з відеоматеріалами, демонстрація, дослідження інформаційного матеріалу, пошуковий, метод «відкритого мікрофону», «мозковий штурм», робота в малих групах, метод емпіричного навчання «Колба»; EDGE-метод: (E: Explaining the task – тобто «Пояснюй завдання»; D: Demonstrating the steps of the task – «Демонструй»; G: Guiding the scout through the steps of the task – «Супроводжуй у відпрацюванні завдання»; E: Enabling the scout to do the task on their own – «Дай спробувати виконати його самостійно».

https://drive.google.com/file/d/1V8UGkknvxs1DGh9VLXrkCSAIV85_IdMU/view - (відеоколаж).

Для всебічного розвитку особистості використовую такі форми проведення занять: лекції (вивчення та засвоєння нового матеріалу), демонстрація наочного матеріалу, практичні заняття, консультації, самостійна робота, екскурсії, навчальні конференції, групові та індивідуальні заняття, бінарні заняття, заняття із заздалегідь запланованими помилками, заняття-«круглий стіл».

https://drive.google.com/file/d/1V8UGkknvxs1DGh9VLXrkCSAIV85_IdMU/view - (відеоколаж).

Для ефективного навчання дітей, які прагнуть пізнавати нове, важливо налагодити з вихованцями такі взаємостосунки, які були б цікавими і плідними для обох сторін. Використовуючи різні форми проведення занять, навчаю дітей долати труднощі, проводити самооцінку знань, спільними зусиллями розв'язувати навчальні завдання, самостійно мислити; спонукаю вихованців до творчих пошуків, тобто намагаюсь бути для них наставником, консультантом.

Загальними принципами організації освітнього процесу в роботі гуртка є: науковість, синтез інтелектуальної і практичної діяльності, індивідуальний підхід, послідовність і поступовість викладення матеріалу.

В рамках співпраці із закладами освіти Броварської міської територіальної громади, відповідно плану, проводжу інформаційно-навчальні лекції з циклу краєзнавчих зустрічей «Моє місто – мій край» для педагогічних працівників ЗДО «Калинка» Броварської міської ради Броварського району Київської області, Броварського ліцею № 9.

З 2019 року беру активну участь у підготовці та проведенні І (територіального) етапу Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») (далі – Гра). Брала участь у розробці тестових завдань до конкурсу «Відун», також була членом суддівської команди під час проведення Гри.

Надаю консультативну допомогу членам роїв закладів освіти у підготовці до участі в конкурсі «Відун» з метою отримання ними необхідних знань, умінь і навичок в рамках проведення Гри.

З метою популяризації гуртка «Краєзнавці-екскурсоводи» провела ряд майстер-класів – на День відкритих дверей, в рамках святкування Дня міста, під час проведення спортивно-патріотичного вишколу «Ми сильні духом».

Активно співпрацюю з батьками вихованців. Разом з вихованцями та їх батьками брали активну участь в благодійних акціях «Оберіг для воїна» (до Дня захисника та захисниць України, свята Світлої Пасхи). Вихованці гуртка малювали малюнки, писали листівки, виготовляли ляльки-мотанки, які були передані воїнам з великою вдячністю та підтримкою!

Вихованці гуртка активно долучилися до обласного патріотичного проєкту «Нащадки нескорених» (жовтень 2022 року – грудень 2025 року). В рамках проєкту були учасниками уроків Мужності із циклу «Незламні герої»: Єдиний урок пам'яті «Небесна Сотня: пам'ятаємо», 18.02.2023; «Урок Мужності до Дня українського добровольця», 14.02.2023; Урок Мужності «Нескорена в полоні» з Вікторією Андрушою, 17.05.2023; Урок Мужності «Релігія та українське військо» до Дня військового капелана, 20.10.2023; Урок Мужності «Вони скелет війська» до Дня сержанта ЗСУ, 20.11.2023.

<https://drive.google.com/file/d/1vJmZAFKyOev5uItGVFSOHMkhODxC9bFy/view?usp=drivesdk> – (фотоколаж).

В період літніх канікул з 06.06.2023 по 29.06.2023 на території ЦНПВ проходив спортивно-патріотичний вишкіл «Ми сильні духом». З учасниками вишколу проводила бесіди, лекції, дискусії на тему: «Люби і знай свій рідний край!». Проводила заходи на виконання Операційного плану реалізації у 2022 – 2024 роках Стратегії комунікації з питань європейської інтеграції України на період до 2026 року. Бесіди та перегляд відеоматеріалів: 13.06.2023 – «День в історії. Утворення ЄС»; 14.06.2023 – «Як влаштований Європейський союз?»; 21.06.2023 – «Вікно у світ європейської культури, видатні люди Європи».

Вихованці гуртка стали активними учасникам заходів виконання Програми розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя в Київській області на 2023-2025 роки: 30.12.2022 – територіальний онлайн конкурс «Духовна людина – вільна» присвячений 300-річчю з дня народження Григорія Сковороди; 10.03.2023 – просвітницька година та брейн-ринг «Знавці Великого Кобзаря»; 18.05.2023 – Веб-квест «Код нації» до

всесвітнього Дня вишиванки; 27.06.2023 – літературний вечір «Слово наше рідне» (знайомство з літературною творчістю українського поета Павла Тичини).

Пишаюсь своїми вихованцями, які є учасниками та переможцями заходів (територіального, обласного, Всеукраїнського рівнів):

- Всеукраїнського конкурсу фото- відео-робіт «Безпечна країна 2021», вересень 2021 року;

- щорічного 16-го Всеукраїнського конкурсу мультимедійних проєктів «Врятувати від забуття», листопад 2021 року;

- обласної конференції молоді Київщини до Дня Гідності та свободи, листопад 2021 року;

- онлайн-фестивалю патріотичної творчості «З Україною в серці», грудень 2021 року;

- обласної онлайн-конференції «Допоки пам'ять у серці не згасає...» до роковин штучного голодомору, «Три хвили голодомору в Україні 1921 – 1923, 1932 – 1933 та 1946 – 1947 років», листопад 2021 року, вихованець гуртка Горда Іван за виступ на обласній краєзнавчій конференції отримав Подяку Департаменту освіти і науки Київської обласної держадміністрації;

- мистецького марафону «Вірино у Перемогу! – діти України – рідній країні!», квітень 2022 року; [Facebook](#)

- обласної онлайн конференції учнівської молоді «Допоки пам'ять у серці не згасає...» та обласної години-реквієм «Допоки пам'ять у серці не згасає...», вихованець гуртка Денис Сардаковський отримав подяку Департаменту освіти і науки Київської обласної держадміністрації став активним учасником, листопад 2022 року;

- Всеукраїнського Відкритого змагання з краєзнавства «Краєзнавчий калейдоскоп» (КЗ «МОЦНВТіКУМ», грудень 2022 р.), де команда вихованців посіла II почесне місце; <https://www.youtube.com/watch?v=X8Jqu3fYmac>

- обласного онлайн-уроку «Трагедія...Історія...Пам'ять» до Дня пам'яті жертв Бабиного Яру, 2023 року;

- обласної години-реквієм «Допоки пам'ять в серці не згасає...» до Дня пам'яті жертв голодоморів в Україні, 90-річчя Голодомору – геноциду (виступ вихованця гуртка – Дениса Сардаковського), 2023 року.

<https://youtu.be/w80EbBMpiPw?si=iTNgg5zKAqVYN1E7>

Вихованці були активними учасниками міжнародних заходів: Міжнародний дитячий конкурс «У пошуках літературних талантів», березень 2023 року; Міжнародний багатожанровий фестиваль-конкурс «Україна єднає», квітень – травень 2023 року. Також взяли участь в обласних онлайн-вікторинах: «Мій край у запитаннях та відповідях», 29.09.2022; «Бандерівське смузі!», 03.03.2023; «Лідерський експрес Європою», 09.05.2023; «Україна – Держава» присвячена Дню Державності України, 28.07.2023, вікторина до Дня Державного Прапора, 23.08.2023 та до Дня Відновлення Незалежності України 24.08.2023.

Гуртківці взяли участь в обласних онлайн флешмобах: з безпеки дорожнього руху «Живи цікаво та безпечно!», «Мій друг – веселий Гарбуз», природоохоронний флешмоб з висадки дерев «Дерево перемоги».

Мій власний багаторічний педагогічний досвід, спонукав до створення краєзнавчих екскурсій, які знайомлять вихованців з історією рідного краю та його сьогоденням.

Упродовж багатьох років постійно займаюся самоосвітою, розширюю та поглиблюю професійні знання.

З метою підвищення фахової кваліфікації пройшла навчання на дистанційних курсах:

- «Протидія та попередження булінгу (цькуванню) в закладах освіти» (МОН, 2022 р.);

- «30 кроків до Нової української школи: навчаємо громадянина» (Європейський центр ім. Вергеланда, 2022 р.);

- «Модернізація змісту позашкільної освіти в умовах освітніх змін» (КНЗ КОР КОПОПК, 2022 р.);

- «Єдина Україна: становлення національної ідентичності» (Зрозуміло!, 2023 р.).

Була учасником різноманітних просвітницьких та методологічних заходів, а саме:

- обласного семінару-практикуму керівників гуртків національно-патріотичного та краєзнавчого напрямів, який проводив Комунальний заклад Київської обласної ради «Центр дітей та юнацтва Київщини», 07.10.2022;

- онлайн-тесту в рамках обласного семінару-практикуму для керівників гуртків краєзнавчого та національно-патріотичного напрямів, який проводив Комунальний заклад Київської обласної ради «Центр дітей та юнацтва Київщини», 07.10.2022;

- відкритої патріотичної діалогової онлайн-платформи «Нащадки нескорених», яку проводив Комунальний заклад Київської обласної ради «Центр дітей та юнацтва Київщини» 14.10.2022;

- тренінгу «Кризові комунікації. Як взаємодіяти з аудиторією в період війни», який проводив Жіночий консорціум України, 24.03.2023;

- обласного методологічного семінару для керівників гуртків краєзнавчого профілю та керівників зразкових облікованих музеїв закладів освіти Київщини, який проводив Комунальний заклад Київської обласної ради «Центр дітей та юнацтва Київщини», 03.10.2023.

За багаторічну педагогічну працю виховання та навчання дітей, за високий професіоналізм відзначена Подякою Комунального закладу Київської обласної ради «Центр творчості дітей та юнацтва Київщини» (2021 р.); Подякою Броварської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 3 Броварської міської ради Київської області (2021 р.); Грамотою Комунального закладу Миколаївської обласної ради «Миколаївський обласний центр національно-патріотичного виховання, туризму і краєзнавства учнівської молоді» (2023 р.); Подякою Броварського міського голови (2023 р.).

У перспективі, за умови систематичної, творчої роботи та співпраці з вихованцями та їх батьками з використанням інноваційних форм і методів здійснення освітньої діяльності, можна досягти бажаних високих результатів.

Досягнення вихованців є стимулом для подальшої педагогічної діяльності та самовдосконалення.